

Collegevoorstel

Nummer: 2016-2626

- Openbaar
 Niet openbaar
 Vertrouwelijk

Onderwerp

Concept jaarstukken 2015 en de concept Primitieve Begroting 2017 van de Stadsbank Oost Nederland

Besluit

- conform
 conform met opmerkingen
 aangehouden
 niet conform

8

Beslispunten

- de raad voorstellen in te stemmen met de jaarrekening 2015
- de raad voorstellen niet in te stemmen met de Primitieve Begroting 2017
- de raad voorstellen de voorgelegde zienswijze te hanteren

Verantwoordelijken:

Afdeling : Samenleving
 Naam : R.P.J. Letteboer
 Tel.nr. : (0543) 49 33 33

Bestuurlijke planning

Datum college : 26 april 2016
 Gewenste datum raad : 14 juni 2016
 Voorstel / Mededeling : Voorstel

Paraaf afdelingshoofd

Naam : J. van der Brug

Paraaf portefeuillehouder

Naam : H. Wiltink

Samenvatting:

Op 7 april 2016 werden de concept jaarstukken 2015 en de concept begroting 2017 van de Stadsbank Oost Nederland (SON) ontvangen. Op 16 juni 2016 worden beide documenten besproken in het Algemeen Bestuur (AB) van de SON. Met dit voorstel wordt geadviseerd om de gemeenteraad voor te stellen in te stemmen met de jaarstukken 2015 en, vanwege de hoogte van de toegepaste indexering, niet in te stemmen met de Primitieve Begroting 2017. Verder wordt de gemeenteraad voorgesteld om de voorgelegde zienswijze te hanteren.

Portefeuille	Burg.	Wethouders				Secr.	B.O.
		Kok	Luiten	Rijks	Wiltink P		
Akkoord							
Bespreken							
Kopie							

Informatieblad

Nummer:

Beslispunten

1. de raad voorstellen in te stemmen met de jaarrekening 2015
2. de raad voorstellen niet in te stemmen met de Primitieve Begroting 2017
3. de raad voorstellen de voorgelegde zienswijze te hanteren

Inleiding

Op 7 april 2016 werden de concept jaarstukken 2015 en de concept begroting 2017 van de Stadsbank Oost Nederland (SON) ontvangen. Op 16 juni 2016 worden beide documenten besproken in het Algemeen Bestuur (AB) van de Stadsbank. De zienswijze van de raad wordt betrokken bij de behandeling in het AB.

Argumenten

1.1 Er ligt een goedkeurende controleverklaring van de accountant

Naar aanleiding van controle van de jaarrekening 2015 heeft de accountant, Deloitte, voor deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Het gerealiseerde positieve resultaat over 2015 bedraagt € 18.800.

1.2 Bijdrage gemeente Aalten 2015

In de gemeentebegroting was voor de SON voor het jaar 2015 een bedrag van € 170.000 opgenomen. De uiteindelijk over het jaar 2015 te betalen bijdrage aan de SON bedraagt op basis van de jaarrekening 2015 € 168.739.

2.1 De in de begroting 2017 gehanteerde indexering is te hoog

In de concept begroting 2017 stelt de SON voor om de tarieven van de diensten in 2017 met 2,3% te indexeren. Dit aangezien rekening wordt gehouden met een loonstijging van 2,3% en de kostprijs van de diensten volledig uit de personele component bestaat. In de begrotingsperiode 2018-2020 wordt eveneens een tariefindexering van 2,3% toegepast. Voor de bestaanskosten (zowel een loon- als een materiële component) komt de indexering voor het jaar 2017 uit op 1,1% en voor de periode 2018-2020 op 1,5%.

De voorgestelde indexering past niet binnen de gezamenlijk afgesproken Achterhoekse indexeringssystematiek voor gemeenschappelijke regelingen. Met de Achterhoekse gemeenten is afgesproken dat de bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling dezelfde beweging moet maken als de bijdrage die gemeenten van het Rijk krijgen. Om dit te bereiken is afgesproken dat de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen stijgen of dalen met het laagste percentage van het nominale accres en de prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product. Voor het percentage van 2017 kijken we naar de septembercirculaire 2015. Op basis van deze gezamenlijke afgesproken Achterhoekse norm zou de indexering - 0,94% moeten bedragen.

De bestaande gezamenlijke Achterhoekse indexeringssystematiek staat overigens ter discussie. Met de andere Achterhoekse gemeenten wordt momenteel gekeken naar een nieuwe gezamenlijke indexeringssystematiek. Vooralsnog wordt echter vastgehouden aan de bestaande afspraken.

2.2 De Primitieve Begroting

De SON werkt met een Primitieve Begroting (voorjaar) en een Primaire Begroting (najaar). De nu voorliggende Primitieve Begroting is gebaseerd op bestaand beleid en is ingegeven op werkelijke volumeaantallen van het jaar 2015. De effecten van het ingevoerde nieuwe dienstverleningsmodel en het hierop gebaseerde bekostigingsmodel worden, net als de meest recente volumeaantallen (2016), later dit jaar verwerkt in de Primaire Begroting 2017.

2.3 Bijdrage gemeente Aalten 2017

De bijdrage voor de gemeente Aalten wordt in de Primitieve Begroting 2017 geschat op € 119.695. In de gemeentelijke meerjarenbegroting is binnen de kostenplaats Schuldhulpverlening voor 2017 een bedrag van € 121.000 voor de SON geraamd. Omdat het daadwerkelijk te betalen bedrag aan de SON grotendeels wordt bepaald door de afgenomen diensten, welke kunnen afwijken van hetgeen nu wordt geraamd, wordt het voor de SON opgenomen bedrag op dit moment als reëel beschouwd en derhalve niet aangepast.

De genoemde bijdrage in 2017 is overigens lager dan de bijdrage 2015. Dit verschil is ontstaan door het besluit van uw college om per 1 januari 2016 als gemeente zelf de brede intake schuldhelpverlening te verzorgen. De gemeentelijke bijdrage aan de SON voor dit product is per die datum dan ook komen te vervallen.

3.1 Er dient aandacht te zijn voor het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen heeft per 31 december 2015 een ratio waarde (beschikbare versus benodigde weerstandscapaciteit) van 1,3. Hoewel dit, op basis van het huidige beleid binnen de SON, wordt gekwalificeerd als "voldoende" (tussen 1,0 en 1,4) blijft ons inziens aandacht geboden. Vorig jaar, bij de jaarrekening 2014, hebben we reeds geconstateerd dat het eigen vermogen van de SON in de laatste twee jaar, door WW-verplichtingen en frictiekosten, bijna is gehalveerd en dat het weerstandsvermogen eind 2014 afgerond 1,8 miljoen bedroeg. Eind 2015 bedroeg dit weerstandsvermogen afgerond 1,9 miljoen.

Het blijft dan ook van belang dat de financiële doelstellingen uit de meerjarenbegroting worden gerealiseerd. Het advies luidt dan ook om het bestuur van de SON te blijven verzoeken om te sturen op het halen van de financiële doelstellingen uit de meerjarenbegroting, het zij een sluitende begroting.

3.2 Het is van belang om de WW-verplichtingen goed te blijven volgen

In 2014 is een voorziening gevormd voor de WW-verplichtingen die zijn ontstaan als gevolg van de doorgevoerde reorganisatie. De SON is eigen risicodragers voor de WW-verplichtingen. Eind 2015 resteert nog een verplichting van € 466.000. De SON heeft, in overeenstemming met het voorzichtigheidsbeginsel, de maximale verplichting opgenomen in een voorziening. De komende periode zal blijken hoe de verplichtingen feitelijk zullen afwikkelen. U wordt geadviseerd om het bestuur van de SON te verzoeken om de ontwikkelingen goed te blijven volgen en zo nodig ook tussentijds de stand van de voorziening te herijken.

3.3 Er zijn door de accountant relevante opmerkingen geplaatst

De accountant heeft in zijn verslag van bevindingen 2015 belangrijke aandachts- en verbeterpunten benoemd. Deze punten worden meegenomen in de gemeentelijke zienswijze.

Het betreft de volgende punten:

- Er dient een analyse te komen naar restitutie van buiten gebruik gestelde cliënttegoeden

Bij de SON is sprake van cliënttegoeden waarvan reeds sinds een (soms groot) aantal jaren geen toerekening meer plaatsvindt naar activiteiten. Dit gaat bijvoorbeeld over tegoeden van cliënten die zijn geëmigreerd en niet meer te bereiken zijn. De betreffende rekeningen zijn buiten gebruik gesteld. De SON laat, uit voorzichtigheidsoverwegingen, deze tegoeden onverminderd als verplichting op de balans staan. Het saldo van buiten gebruik gestelde rekeningen bedraagt per eind 2015 ca. € 114.000.

Wij onderschrijven de voorzichtige benadering, maar de accountant merkt wel op dat met het verstrijken der jaren het steeds onwaarschijnlijker wordt dat deze oude posities afwikkelen. Het bestuur van de SON wordt dan ook verzocht om het komend jaar een nadere analyse te verrichten van de "restitutiekans" van de buiten gebruik gestelde cliënttegoeden. Dit aan de hand van inzichten uit het verleden en ervaringscijfers, rekening houdend met de ouderdom van de buiten gebruik gestelde rekeningen. Op basis hiervan kan vervolgens een inschatting worden gemaakt van cliënttegoeden die naar verwachting niet meer zullen worden opgeëist. Daarna kunnen –al dan niet geleidelijk- deze cliënttegoeden van de balans worden gehaald.

- Het frauderisico dient in kaart gebracht te worden

Overall waar geldstromen zijn en mensen werken, bestaat ook het risico van fraude. De SON werkt nog niet met een frauderisico analyse. Het bestuur van de SON wordt verzocht om, in samenhang met het herijken en inrichten van het nieuwe dienstverleningsmodel en het aanpassen van de organisatie hierop, de frauderisico's in kaart te brengen. De daarbij behorende interne beheersingsmaatregelen te benoemen en een inschatting te maken van de restrisico's.

- Er dient aandacht te zijn voor de procesbeschrijvingen

Een goede interne beheersing geeft grip op het realiseren van de gestelde doelen. De SON heeft de procesbeschrijvingen nog niet volledig als zondanig ingericht. Dit komt met name door het feit dat de prioriteit in 2015 (en nu nog steeds) heeft gelegen bij het herijken en inrichten van het nieuwe dienstverleningsmodel. Het bestuur van de SON wordt verzocht om, als onderdeel van het herijken en inrichten van het nieuwe dienstverleningsmodel, de procesbeschrijvingen tijdig hierop aan te passen, dan wel de processen opnieuw te beschrijven.

- *Verbeterpunten facturatie*

Het facturatieproces richting de gemeenten is veelal een handmatig proces met verschillende koppelingen tussen Excel bestanden. Hierdoor is er een verhoogd risico op fouten in de facturatie. Het bestuur van de SON wordt verzocht om te onderzoeken in hoeverre het facturatieproces verder kan worden geautomatiseerd. Daarnaast wordt verzocht om de ingevoerde rentetabellen door een afzonderlijke functionaris te laten controleren.

- *Verbeterpunten inkoop en betalingen*

Binnen het proces inkopen en betalingen is vastgesteld dat er sprake is van verregaande bevoegdheden van een aantal medewerkers, waarbij de betreffende medewerkers bevoegd zijn tot het wijzigen van crediteurenstamgegevens alsook het fiatieren van betalingen (2e handtekening), waardoor het risico op onrechtmatige betalingen in opzet bestaat.

Het bestuur van de SON wordt verzocht om functiescheiding aan te brengen tussen het wijzigen van de crediteurenstamgegevens en het zetten van de 2e handtekening en om periodiek een controle te laten verrichten op juistheid van mutaties in crediteurenstamgegevens door een afzonderlijke functionaris.

- *Verbeterpunten personeelskosten*

Ten aanzien van de uitbetaling van het maandelijkse loon aan medewerkers vindt geen afzonderlijke controle plaats ten einde de juistheid hiervan vast te stellen. Hierdoor bestaat het risico op onjuiste verloning. Het bestuur van de SON wordt verzocht om de controles binnen het proces te versterken, bijvoorbeeld door een zichtbare controle op de maandelijkse salarisbetaling dan wel het standenregister te laten uitvoeren door een afzonderlijke functionaris.

- *Verbeterpunten Europese aanbestedingen*

Er is bij de SON sprake van een centrale inkoopfunctie en centraal contractenbeheer. Het is echter niet gewaarborgd dat alle inkopen via de centrale inkoopfunctie gaan. Het bestuur van de SON wordt verzocht om toetsbaar te bewaken dat alle inkopen via de centrale inkoopfunctie gaan.

- *Verbeterpunten ICT*

De IT-basisinfrastructuur van de SON is gedeeltelijk ondergebracht bij de gemeente Enschede. Het bestuur van de SON wordt derhalve verzocht om met de gemeente Enschede goede afspraken te maken over (het kunnen aantonen) van de borging van de betrouwbaarheid en de integriteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Verder wordt verzocht om een borging dat de applicatiebeheerder de IT-beheersingsmaatregelen blijft naleven en optimaliseren.

- *Aandacht voor toename saldo (geborgde) leningen door met name statushouders*

Het openstaand saldo leningen aan cliënten bedraagt eind 2015 € 1.130.000 (2014 € 698.900) geborgd door borgstellingen, met name vanuit de gemeenten. De toename van zowel het saldo aan leningen als aan geborgde leningen, wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door instroom van statushouders. Hoewel de accountant, op basis van ervaringen/inzichten, opmerkt dat de huidige getroffen voorzieningen voor de organisatie SON als toereikend worden verondersteld wordt dit aandachtspunt desondanks toch hier als aandachtspunt benoemd. De reden hiervoor is namelijk dat de gemeenten met name borg staan voor deze (extra) leningen.

- *Er dient aandacht te zijn voor het opvolgen van eerdere bevindingen van de accountant*

De accountant concludeert dat de processen binnen de SON over het algemeen voldoende zijn ingericht en dat op actuele ontwikkelingen tijdig wordt ingespeeld. Echter, als gevolg van de aandacht die uit is gegaan naar het herijken en inrichten van het nieuwe dienstverleningsmodel, is op sommige terreinen een lagere prioriteit gegeven aan het opvolgen van de bevindingen van de accountant uit 2014. Er is begrip voor de gekozen praktische benadering, maar de accountant benadrukt wel het belang dat hier in 2016 alsnog opvolging aan wordt gegeven. Geadviseerd wordt dan ook om het bestuur van de SON te verzoeken om opvolging te geven aan de eerder gedane bevindingen van de accountant.

Kanttelingen

-

Intern overleg gevoerd met: (Afd.; Team; Persoon.)

Overlegpunten:

Afdeling FBI, team Bedrijfsvoering, Wilbert van Dijk;

Participatie en Communicatie

Het besluit van de gemeenteraad wordt meegenomen in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de SON op 16 juni 2016.

Vervolgstappen inclusief tijdspad

1. RTG Samenleving: 31 mei 2016
2. Gemeenteraad: 14 juni 2016

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief SON Jaarstukken 2015
- Voorstel AB Jaarstukken 2015
- SON Jaarstukken 2015
- Accountantsverslag – verslag van bevindingen 2015
- Aanbiedingsbrief SON Primitieve Begroting 2017 en meerjarenraming 2018 t/m 2020
- Voorstel AB Primitieve Begroting 2017 en meerjarenraming 2018 t/m 2020
- SON Primitieve Begroting 2017 en meerjarenraming 2018 t/m 2020
- Concept raadsvoorstel
- Concept raadsbesluit

Nummer:

Beslispunten

1. de raad voorstellen in te stemmen met de jaarrekening 2015
2. de raad voorstellen niet in te stemmen met de Primitieve Begroting 2017
3. de raad voorstellen de voorgelegde zienswijze te hanteren

Collegebesluit

Opmerkingen van de secretaris en/of het college

Conform

B. en W. 26 APR. 2016

Conform met opmerkingen:

Niet conform:

Aangehouden:

Persgesprek:

Ja

Nee